

fahs

Medlemsblad for Frederiksborg Amts Historiske Samfund

NUMMER 3 August 2019 33. ÅRGANG

J. P. Trap på den tid, hvor han udgav sin danmarksbeskrivelse.

*Litografiet er udført af E. Fortling i 1865 og gengivet i Edgar Collin:
Fremragende danske Frimurere, bind 2 (1875) ved side 123.*

Nyt fra bestyrelsen

Kære medlemmer

Hvad mon bestyrelsen egentlig laver?

Jo, vi

- leder efter emner til årbøger
- leder efter artikler til bladet
- leder efter foredrag/-sholdere
- leder efter udflugtsmål,

som vi tror vil passe til vores trofaste medlemsskare, men som også kan være interessante for andre, som vi gerne vil have med i vores forening.

Og så er der jo det praktiske arbejde med at lave aftaler, få bladet sat sammen og produceret og udsendt. Samt naturligvis sørge for, at der er styr på medlemslisten og regnskabet.

Vi er en samling mennesker, der brænder for at formidle historie. Nogle har en fortid indenfor historiefaget, andre er ”glade amatører”, som har det rigtigt godt med hinanden. Vi holder ikke mange møder, men de er effektive. Men snakken går også om alt andet. Det sociale samvær er vigtigt for os.

Vi håber at få selskab af nye i bestyrelsen, for mange af os er på vej mod ”sidste salgsdato”.

På bestyrelsens vegne
Niels Nielsen

Kontingent: 200 kr./år for husstand
250 kr. for institutioner m fl.

Betaling til Nordea:

Registreringsnummer: 2670

Kontonummer: 4374 709 599

FAHS

Medlemsblad for Frederiksborg Amts
Historiske Samfund

Tryk: Toptrykgrafisk

Tilrettelæggelse og layout: Niels Nielsen (ansvh.) og Torben Bill-Jessen

FAHS udkommer 4 gange årligt,
februar, maj, august, november.

Artikler sendes til redaktøren.

Bestyrelsen:

Niels Nielsen (formand & redaktør)

Margrethe Krogh Sørensen (næstfm.)

Henrik Bachmann (kasserer)

Lene Falster (sekretær)

Eva Tønnesen

Lone Hvass

Jeppe Tønsberg (suppleant)

Kontakt til foreningen:

post@fahs.dk

Niels Nielsen, tlf. 4752 8408

Vedr. medlemskab: Se hjemmesiden

eller kontakt Henrik Bachmann

kasserer@fahs.dk

På **www.fahs.dk** finder man bl.a. opdaterede oplysninger om udflugter og foredrag.

Desuden register til årbøgerne 1906-2000 samt en oversigt over de ældre årbøger, som foreningen stadig har til salg ved henvendelse til Niels Nielsen.

J. P. Trap og Nordsjælland

Af Jeppe Tønsberg

I disse år udkommer 6. udgave af Trap-Danmark, d.v.s. det værk grundlagt af J. P. Trap, hvis første udgave fra 1858-60 havde titlen ”Statistisk-topographisk Beskrivelse af Danmark”.

Bind 26 og 27 med de nordsjællandske kommuner er udkommet i 2018, og TrapDanmarks beskrivelse giver altså et meget aktuelt billede af det tidligere Frederiksborg Amt. Men hvem var egentlig J. P. Trap, og hvad var baggrunden for hans danmarksbeskrivelse? Det følgende bygger overvejende på J. P. Traps egne erindringer, ”Fra fire Kongers Tid”, jf. nedenfor.

I kongens tjeneste

Jens Peter Trap (1810-85) var købmandssøn fra Randers. Han tog eksamen som cand.jur. i 1833 og gik derefter i gang med en såkaldt kameralistisk efteruddannelse, beregnet på at gøre juridiske kandidater egnede til ansættelse i statsadministrationen ved at give dem indblik i andre videnskaber og fag. Denne efteruddannelse var tilrettelagt af H. C. Ørsted og foregik på hans nystiftede Polytekniske Lærestanstalt (i dag DTU). Med en vis ret kan man altså hævde, at det er H.C. Ørsted, der har opfundet djøf’erne.

Allerede i 1834 fik J. P. Trap imidlertid tilbudt ansættelse i Kabinetssekretariatet, d.v.s. kongens personlige sekretariat. H. C. Ørsted tilskyndede

ham til at ”tage imod den fremstrakte hånd”, og i de følgende 50 år frem til sin pensionering i 1884 var Trap derefter ansat i Kabinetssekretariatet. I 1857 blev han udnævnt til kabinetssekretær og blev dermed kongens privatsekretær og ”højre hånd”. Med denne funktion måtte han selv eller en af hans ansatte altid være i kongens nærhed.

Frederik den Syvende havde fast bopæl på Frederiksborg Slot fra han blev konge i 1848 til slottet brændte i 1859, i alt 11½ år. I denne årrække færdedes J. P. Trap til stadighed i Hillerød. Han havde sit hjem og sin familie i København, men desuden disponerede han over en stue og et soveværelse på slottet, hvor han kunne overnatte. I disse 11½ år kan man altså godt sige, at J. P. Trap boede i Hillerød, og det var her, han påbegyndte sin danmarksbeskrivelse, der skulle vise sig at blive hans livsværk.

Ifølge erindringerne, som ganske vist er skrevet langt senere (fra 1865 til 1870’erne), havde J. P. Trap allerede fra sin ungdom lyst til at lære sit fædreland nærmere at kende. Det fik han som ansat i kabinetssekretariatet rig lejlighed til, når han ledsagede kongen på hans rejser rundt omkring i Danmark. Navnlig i 1840 var han med i Christian den Ottendes rejseselskab, da kongen kort efter sin tronbestigelse foretog en månedlang rejse gennem de

